

TEKIJÄNOIKEUDET HALTUUN -ITSEOPISKELUOHJE

Tekijänoikeudet haltuun -kurssin suorittaminen tapahtuu Kopiraattila.fi-sivuston materiaalien ja testien avulla. Tallentaaksesi suorituksesi sinun on rekisteröidyttävä Kopiraattila.fi-sivustolle.

Arvioi ensin tekijänoikeustaito-osaamisesi arviointilomakkeella. Suoritettuasi koko Kopiraattilan koulun tekijänoikeudet haltuun -materiaalipaketin arvioi osaamisesi uudelleen.

Onnea matkaan tekijänoikeuksien maailmassa!

A. TEKIJÄNOIKEUKSIEN OPISKELU

1 Tekijänoikeustieto

- Lue tekijänoikeusoppaasta (s. 6 – 14) tekijänoikeuden perusteet ja katso Mitä tekijänoikeus on -video.
- Käy läpi tekijänoikeus suojaa luovaa työtä -materiaali ja Tekijänoikeus omaan työhön, Tekijänoikeudet, internet ja sosiaalinen media sekä Yksityinen käyttö -muistilistat.
- Selvitä, millaisia oikeuksia tekijänoikeussäännökset synnyttävät teosten tekijöille. Millaiset luovat tuotokset voivat saada tekijänoikeussuojaa? Kuka saa tekijänoikeuden teokseen? Millaisia oikeuksia sinä voit saada omalle työllesi ja mitä oikeudet merkitsevät?
- Testaa tekijänoikeustaitosi tietovisan avulla. Hyväksytyn suorituksen jälkeen voit siirtyä seuraavaan taitokokonaisuuteen.
- Tietokoneohjelmista ei saa tehdä kopioita yksityiseen käyttöön.

2 Erilaisten aineistojen käyttötaito

- Selvitä itsellesi, miten saat käyttää toisten tekemiä teoksia ja aineistoja omassa työssäsi.
- Lue tekijänoikeusoppaasta (s. 18 – 20) teosten käyttöön ja kuvan ottamiseen ja julkaisemiseen liittyvät ohjeet ja katso Teosten käyttö -video.

- Käy läpi myös projektityö-, videoprojekti- ja kuvaaminen-muistilistat.
- Tarkista, miten viitataan erilaisiin lähteisiin ja miten tekstiä siteerataan eli lainataan tai referoidaan. Ohjeet suoran lainauksen tekemiseen ja referointiin löydät esimerkiksi äidinkielen oppikirjasta tai täältä.
- Kertaa vielä projektityön tekeminen -materiaalin avulla, miten tehdään lähdemerkinnät ja kootaan lähdeluettelo.
- Testaa lopuksi teosten käyttötaitosi Totta vai tarua -pelin avulla. Hyväksytyt suorituksen jälkeen voit siirtyä seuraavaan taitokokonaisuuteen.

3 Tiedonhankintataidot ja kriittinen lukutaito

- Opiskele ensin projektityön tekeminen -materiaalin avulla, mitä vaiheita kuuluu omaan (tekstin tai muiden töiden) tuottamiseen itse hankitun materiaalin ja muiden laatimien tuotosten pohjalta. Kiinnitäthän erityistä huomiota lähteiden valintaan: millainen on luotettava lähde, mistä sen tunnistaa ja millainen lähde on oleellinen oman työn kannalta.
- Hae internetistä haluamastasi aiheesta (tai johonkin meneillään olevaan kurssiin liittyen) erilaisia lähteitä. Arvioi lähteiden luotettavuutta, lähteiden tarkoituksenmukaisuutta ja käyttökelpoisuutta kurssityöhösi.
- Tarkista lähdemerkintäohjeesta, miten tehdään lähdemerkinnät ja viitataan erilaisiin lähteisiin. Palauta mieleesi myös, miten muiden tekstiä referoidaan ja siteerataan eli tehdään suora lainaus tekstin referointiohjeiden avulla.
- Testaa tiedonhankintataitosi bingopelin avulla. Hyväksytyt suorituksen jälkeen voit siirtyä tekijänoikeustaitojen lopputestiin.

B. TEKIJÄNOIKEUSTAITOJEN LOPPUESTI

Suoritettuasi kaikki kolme tekijänoikeustaitoa hyväksytysti, voit tehdä tekijänoikeustaito-lopputestin. Muistathan tulostaa todistuksesi ja toimittaa sen opettajallesi.

Täytä vielä itsearviointilomake. Pohdi, miten osaamiseni ja tekijänoikeustaitosi kehittyivät työskentelyn aikana?

ONNEKSI OLKOON, OLET SUORITTANUT TEKIJÄNOIKEUDET HALTUUN -KURSSIN!

